

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Prostějov, Kollárova ul. 4

Kollárova 4, 796 01 Prostějov

Identifikátor školy: 600 120 414

Termín konání orientační inspekce: 3. a 4. červen 2002

Čj.	135 141/02-05051
Signatura	om3cv108

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Prostějov, Kollárova ul. 4 je příspěvkovou organizací, sdružuje základní školu, jejíž kapacita je stanovena na 500 žáků, a školní družinu a školní klub s kapacitou 100 žáků.

Ve školním roce 2001/2002 navštěvuje sedmnáct tříd 1. - 9. ročníku 381 žák. Ve školním roce 2000/2001 byla otevřena v 6. ročníku jedna třída s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy se zaměřením na lední hokej.

Výuka probíhá podle následujících vzdělávacích dokumentů:

- Vzdělávací program (VP) Obecná škola čj. 12 035/97-20 - třídy 1. - 5. ročníku (Škola ustupuje od VP Obecná škola, ve školním roce 2002/2003 se v 1. ročníku bude vyučovat podle VP Základní škola.)
- Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2 - třídy 6. - 9. ročníku
- Vzdělávací program Základní škola s učebním plánem pro třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy čj. 29 738/96-22-50 - třídy VI. B a VII. C

Orientační inspekce se uskutečnila z podnětu odboru školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Olomouckého kraje.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Anglický jazyk

Ve školním roce 2001/2002 se vyučují v rámci povinné výuky cizích jazyků od 4. do 9. ročníku předměty anglický jazyk a německý jazyk (žáci si volí jeden z jazyků), které jsou do učebního plánu jednotlivých tříd zařazeny v základní tříhodinové týdenní dotaci. Při volbě cizího jazyka v posledních dvou letech převažuje zájem žáků a jejich rodičů o výuku anglického jazyka (tato skutečnost je obecně platná). Vzdělávání v cizích jazycích je rozšířeno v 6. ročníku o nepovinný předmět anglický jazyk, který si žáci zvolili jako druhý cizí jazyk.

Celoroční obsahové rozvržení učební látky pro jednotlivé ročníky nebylo učiteli zpracováno funkčně, vymezuje většinou jen cíle gramatické části učiva, ostatní cílové jazykové dovednosti jsou naplánovány velice okrajově. Rozdíl mezi obsahem učebních osnov a probraným učivem ČŠI v kontrolovaných třídách nezjistila.

V průběhu inspekce probíhala výuka sledovaného předmětu převážně v kmenových učebnách, výjimečně v moderní společenskovední učebně. Učitelé věnovali v rozporu se stanovenými cíli učebních osnov velkou pozornost procvičování a fixování mluvnic, opomíjeli zvukovou podobu jazyka a rozvoj produktivních řečových dovedností, převažovaly činnosti gramaticko-překladové. V malé míře byl zařazován poslech s porozuměním cizojazyčného sdělení, rovněž základní organizační pokyny nebyly žákům udělovány v anglickém jazyce. Zvolené metody a formy práce nebyly založeny na pozorování, poslechu a imitaci. K vytváření pozitivního vztahu k předmětu a posílení zájmu žáků o cizí jazyk využívali učitelé zejména ve 4. a 5. ročníku her a soutěží.

Ve vyšších ročnících uplatňované učební metody přispívaly k osvojování gramatického a lexikálního učiva i rozvoji řečových dovedností, které však byly převážně procvičovány a upevňovány komunikací mezi učitelem a žákem. Vhodně byla zařazována skupinová práce

i tvořivá samostatná činnost žáků. Efektivně byl využit počítačový výukový program, žáci byli přístupně seznamováni s reáliemi dané jazykové oblasti. Významným aktivizačním a motivačním prvkem ve výuce cizího jazyka je zapojení žáků některých tříd do projektu, jehož cílem je navázání osobních písemných kontaktů s žáky anglické školy a zdokonalení se v produktivních jazykových dovednostech.

Zadávané úkoly samostatné práce a obsah připravené kontrolní práce byly přiměřeně náročné, odpovídaly jazykové vyspělosti příslušného ročníku. Žáci nebyli přetěžováni. Podklady pro klasifikaci získávají učitelé formou ústní i písemnou, která je však převažující. Četnost klasifikace v kontrolovaném vzorku žákovských knížek neodpovídala evidenci známek učitelů. ČŠI hodnotí tuto skutečnost jako negativum informačního systému školy. Ve sledované výuce učitelé podcenili význam vstupní motivace, rovněž chybělo závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení úspěšnosti žáků. K jejich aktivizaci využívali slovní pochvalu, povzbuzení a aktualizaci učiva. Funkčně uplatňovali individuální a diferencovaný přístup k žákům. K všeobecným pozitivům výuky patřila důsledně uplatňovaná zpětná vazba. Grafické úpravy sešitů žáků a obsahu zápisů nevěnovali potřebnou pozornost.

Používané učební pomůcky a didaktická technika ovlivnily příznivě efektivitu jednotlivých vyučovacích hodin.

V nižších ročnících bylo psychosociální klima narušováno nekázní žáků, kteří nemají vypěstovány základní návyky a nerespektují pravidla stanovená řádem školy. Vzájemné vztahy ve vyšších ročnících byly vstřícné, příznivě ovlivňovaly průběh výuky. Příkladný byl verbální i neverbální projev jednoho z učitelů.

Část oslovených rodičů žáků čtvrtých a pátých tříd vyjádřila svou nespokojenost s úrovní výuky anglického jazyka prostřednictvím dotazníků ČŠI.

Výuka předmětu anglický jazyk měla průměrnou úroveň, více negativních zjištění se projevílo při výuce žáků ve 4. a 5. ročníku.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

ČŠI sledovala při orientační inspekci personální, materiálně-technické a psychohygienické podmínky výuky ve vyučovacím předmětu anglický jazyk a podmínky vytvořené způsobem řízení školy.

V souladu s koncepčními záměry přechází škola ve vzdělávání žáků na vzdělávací program Základní škola. Postupně upouští od vzdělávacího programu Obecná škola, který je dosud realizován v 1. - 5. ročníku.

V oblasti personální se škola potýká s problémem zajištění výuky cizích jazyků plně kvalifikovanými učiteli. Ve školním roce 2001/2002 vyučují předmět anglický jazyk dva učitelé, z nichž ani jeden nesplňuje podmínku závazného právního předpisu v odborné způsobilosti pro výuku v 1. - 5. ročníku základní školy. Jsou držiteli osvědčení Certificate grade C, které však nenahrazuje učitelskou jazykovou aprobaci. Ačkoli ředitel školy stanovil směr profesního růstu jednotlivých pedagogických pracovníků, který s nimi byl individuálně projednán, učitelé anglického jazyka se nezúčastnili ani žádných vzdělávacích aktivit v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Vedení školy se daří naplňovat stanovené priority v oblasti materiálně-technické, mimo jiné byla vybudována společenskovední učebna, jejíž součástí je i žákovská knihovna (chyběly cizojazyčné slovníky a časopisy). Její vybavení počítači propojenými lokální sítí s možností přístupu na internet, dataprojektorem, kvalitním audiopřehrávačem a vhodné uspořádání

žakovského nábytku vytváří v této učebně příznivé výukové podmínky. Umožňuje také vhodné využití multimediálních výukových programů, které jsou zařazovány do výuky sledovaného předmětu. Vedení školy nestanovilo rozvrh k efektivnímu a současně rovnoměrnému využívání učebny jednotlivými předměty. Speciálně vybavená učebna pro výuku anglického jazyka ve škole chybí. Sbírká učebních pomůcek je na standardní úrovni, postupně se rozšiřuje, fond učebnic se inovuje. Žáci pracují s ucelenými učebnicovými soubory, které odpovídají svým pojetím komunikativním tendencím výuky předmětu, ve vyučování byly doplňovány dalšími texty z alternativních učebnic. Učitelé neměli v době konání inspekce k dispozici radiomagnetofon, což ČŠI hodnotí jako zásadní nedostatek. Pracovní podmínky učitelů anglického jazyka se aktuálně zkvalitňují zařízením samostatného kabinetu.

Při sestavení rozvrhu předmětu v jednotlivých třídách byly respektovány didaktické zásady, z hlediska psychohygieny není v 6. ročníku optimální jeho zařazení na poslední vyučovací hodiny.

Stanovené týdenní počty hodin anglického jazyka v učebním plánu jednotlivých tříd byly v době konání inspekce dodrženy. Maximální počet žáků ve skupině je dvacet pět. V organizačním systému školy chybí metodická a koordinační činnost. Předmětová komise anglického jazyka nepracuje, realizace vzájemných hospitací učitelů anglického jazyka u zkušených učitelů nebyla vedením školy organizačně zajištěna. Tato skutečnost se nepříznivě projevila zejména v metodice výuky ve 4. a 5. ročníku. Kontrolní zjištění uvedená v hospitačních protokolech vedení školy jsou shodná se závěry ČŠI.

Ke zjišťování výsledků učení žáků se ve škole využívají srovnávací standardizované testy pouze v předmětech český jazyk a matematika, s jejichž výsledky byli seznámeni učitelé na pracovní poradě a rodiče prostřednictvím žakovských knížek. Vyučujícím uvedených předmětů byly uloženy úkoly k provedení analýzy a přijetí opatření. Výsledky učení v cizích jazycích vedení školy nezjišťovalo ani vlastními evaluačními nástroji.

K hodnocení a finanční stimulaci práce učitelů, jejich iniciativy a tvořivosti uplatňuje ředitel školy systém s jasně stanovenými pravidly, který nezvýhodňuje učitele cizích jazyků.

Podmínky pro vzdělávání v předmětu anglický jazyk jsou na průměrné úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Inspekční zpráva čj. 113 200/99-11099
- Rozhodnutí Školského úřadu Prostějov o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj.089-99-00 ze dne 7. května 1999
- Přijaté učební dokumenty (učební osnovy a učební plány) pro školní rok 2001/2002: vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2, vzdělávací program Obecná škola čj. 12 035/97-20 a učební plán pro třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy čj. 29 738/96-22-50
- Vybraná povinná dokumentace školy na školní rok 2001/2002: rozvrh hodin, učební plány jednotlivých tříd, třídní knihy tříd, v nichž byly provedeny hospitace, část personální dokumentace pedagogických pracovníků os. č. 18 a os. č. 30 doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, zápisy z jednání pedagogické rady
- Plán rozvoje Základní školy a její koncepce - listopad 2001
- Tematické plány učiva předmětu anglický jazyk
- Hospitační záznamy ČŠI

- Hospitační protokoly ředitele školy a jeho zástupkyně ve školním roce 2001/2002
- Zápis z jednání pracovní rady ze dne 7. května 2002
- Zápis z projednání odborné způsobilosti při výuce cizích jazyků s učitelem anglického jazyka ze dne 15. září 2001
- Zápis z jednání s rodiči žáků třídy V. B ze dne 29. dubna 2002
- Vzorek žákovských knížek, sešitů, pracovních listů pro samostatnou práci žáků, připravená kontrolní práce
- Inventurní seznam sbírky učebních pomůcek kabinetu anglického jazyka
- Tabulka s podklady pro hodnocení pedagogických pracovníků
- Dotazníky ČŠI pro rodiče - základní školy

ZÁVĚR

Schválené učební dokumenty, jimiž se vzdělávání ve škole řídí, jsou ve vztahu k vyučovacím předmětům anglický jazyk dodržovány.

Rezervy byly zjištěny v metodickém vedení výuky ve 4. a 5. ročníku, nebyl vytvářen prostor pro interaktivní výuku, vyučovací čas nebyl dostatečně využit k rozvoji produktivních komunikativních dovedností žáků. Kvalitativně vyšší úroveň, zejména svým činnostním pojetím, měla výuka předmětu v 6. - 9. ročníku. Učitelé efektivně využívali moderní audiovizuální techniku, projektové vyučování, komunikaci s žáky a při aktualizaci učiva své osobní zkušenosti z dlouhodobého pobytu v anglicky mluvících zemích. Nedostatečná pozornost byla učiteli věnována kontrole písemných záznamů v sešitech žáků.

Klasifikace z předmětu anglický jazyk v žákovských knížkách má nízkou informativní hodnotu, rodiče nebyli informováni úplně a rovnoměrně o průběžných výsledcích učení svých dětí z jednotlivých jazykových dovedností.

Kvalita výuky předmětu anglický jazyk je průměrná.

Podmínky pro vzdělávání žáků v předmětu anglický jazyk, vytvořené způsobem řízení, včetně podmínek personálních, materiálně-technických a psychohygienických, jsou na průměrné úrovni.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zonna Němcová	Mgr. Zonna Němcová v. r.
Členka týmu	Mgr. Dagmar Raisová	Mgr. Dagmar Raisová v. r.

V Šumperku dne 21. června 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. června 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

RNDr. Josef Hrachovec

RNDr. Josef Hrachovec v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Olomouckého kraje	2002-07-01	135 175/02-05051

Jeremenkova 40 A, 779 00 Olomouc		
Zřizovatel: Město Prostějov Nám. T. G. Masaryka 12 - 14 796 01 Prostějov	2002-07-12	135 180/02-05051

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly vzneseny.